

Έχει υπογραφεί
ψηφιακά από τον/την:
Christina Tzavara
2022-02-28
14:51:17+02:00

Αθήνα, 28/02/2022

Αρ. Πρωτοκόλλου: 301884/11380/2022

Αριθμ. Φακ. Υπόθεσης: 301884
Πληροφορίες: Γιάννης Σ. Κωστής
E – mail: kostis@synigoros.gr
Τηλ.: 2131306777
Email: gram_koinonikhs_prostasias@synigoros.gr
Τηλ: 2132306735 – 740

Τοπική Διεύθυνση e-ΕΦΚΑ
Γραφείο Διευθυντή κυρίου [REDACTED]
[REDACTED]
E-mail: [REDACTED]

Θέμα:

Σχετικά με το αίτημα της επιστροφής των εισφορών, για τον κλάδο υγείας, προαιρετικής ασφάλισης στον κ.. [REDACTED]

Σχετική:

Η με αριθμ. πρωτ.. 4486/27.8.2020/ 27.8.2021 Απόφαση Διευθυντή του Τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών [REDACTED] του ΕΦΚΑ

Αξιότιμε κύριε Διευθυντή,

Με την επιστολή αυτή επιθυμώ να επανέλθω στην υπόθεση του κυρίου [REDACTED] ο οποίος έχει καταθέσει αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη ζητώντας την διαμεσολάβηση της Αρχής προκειμένου να διεκπεραιωθεί το αίτημά του για επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών προαιρετικής ασφάλισης,

Για την υπόθεση αυτή, επιτρέψτε μου αρχικά, να σας υπενθυμίζω το γεγονός ότι Συνήγορος του Πολίτη σας είχε απευθύνει το με αριθμ. πρωτ., 301884/43571/18.8.2021 έγγραφο με το οποίο σας ζητούσε να μας ενημερώσετε για τα πραγματικά περιστατικά συνιστούν την συγκεκριμένη υπόθεση φροντίζοντας παράλληλα για την ταχύτερη δυνατή διεκπεραίωσή της, κοινοποιώντας αντίγραφο της σχετικής σας Απόφασης και στον Συνήγορο του Πολίτη.

Παρά ταύτα, και σε αντίθεση και με τις διατάξεις του του άρθρου 4, παρ. 5 & 10 , του Ν. 3094/2003, το έγγραφο αυτό του Συνηγόρου του Πολίτη παρέμεινε αναπάντητο από την Υπηρεσία σας

Εν πάση περιπτώσει, εκ των υστέρων ενημερωθήκαμε, από τον ίδιο τον αναφερόμενο ότι τελικά, εκδόθηκε η με αριθμ. πρωτ. 4486/27.8.2021 Απόφαση του Διευθυντή του Υποκαταστήματος ΕΦΚΑ Μισθωτών [REDACTED] με την οποία αποφασίστηκε η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών Κλάδου Σύνταξης και TEAM στον [REDACTED]

Τούτου δοθέντος [REDACTED] επανήλθε, και με την με αριθμ. πρωτ. 8014/7.12.2021 νεότερη αίτησή του ζητά την επιστροφή και των εισφορών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για την ίδια περίοδο (2001 – 2006)

Για το ζήτημα αυτό ο Συνήγορος του Πολίτη, επιθυμώντας να συνδράμει στην δίκαιη, νόμιμη και ταχεία διεκπεραίωσή του, θα ήθελε να διατυπώσει τα παρακάτω επί των οποίων θα επιθυμούσαμε τις σκέψεις και απόψεις της Υπηρεσία σας.

1. Το ζήτημα της ασφάλισης των σχολικών φυλάκων απασχόλησε επανειλημμένως την Διοίκηση, όπως και τον Συνήγορο του Πολίτη, (ο οποίος, τον Δεκέμβριο του 2010 και είχε προχωρήσει σε εκπόνηση σχετικού πορίσματος με αφορμή αναφορές πολιτών), για δε την τακτοποίησή του αναλήφθηκαν, συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές πρωτοβουλίες. Με το άρθρο 4 του Ν. 4554/2018, προβλέφθηκε ότι

«Βεβαιωμένες ή μη οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες καταλογίστηκαν σε ΟΤΑ σε συνέχεια δικαστικών αποφάσεων, που έκριναν ότι απασχολούμενοι σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας σχολικοί φύλακες υπάγονται στην πλήρη ασφάλιση των φορέων αυτών, απαλλάσσονται των επιβληθέντων πρόσθετων τελών, τόκων, προσαυξήσεων και επιβαρύνσεων. Χρόνος απασχόλησης που έχει διανυθεί από την πρώτη ημέρα στα προγράμματα αυτά αποτελεί πραγματικό χρόνο ασφάλισης.»

Συνεπώς με βάση την τελευταία αυτή διάταξη ο χρόνος απασχόλησης του κ. [REDACTED] ως σχολικού φύλακα στον Δήμο [REDACTED] «είναι πλέον χρόνος πραγματικής ασφάλισής του», με καταβολή των εισφορών από τον Δήμο.

Ως εκ τούτου «ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης του εν λόγω σχολικού φύλακα δεν είναι ισχυρός και θα πρέπει να επιστραφούν οι εισφορές που καταβλήθηκαν για προαιρετική ασφάλιση»¹

2. Ζήτημα, εν προκειμένω, φαίνεται να γεννάται για; το ποιες εισφορές θεωρούνται ως αχρεωστήτως καταβληθείσες και θα πρέπει, στην ειδική αυτή περίπτωση, να επιστραφούν.

Επ' αυτού θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

2.α. Σύμφωνα με το άρθρο 104 του ν. 4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4488/2017, [REDACTED],

« Αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές στον ΕΦΚΑ συμψηφίζονται με πάσης φύσεως καθυστερούμενες οφειλές, ρυθμισμένες ή μη, των δικαιούχων προς τον ΕΦΚΑ και τους τρίτους φορείς, για τους οποίους ο ΕΦΚΑ συνεισπράττει εισφορές. Αν δεν υπάρχουν οφειλές ή αν ύστερα από τον συμψηφισμό προκύπτει υπόλοιπο ποσό, αυτό επιστρέφεται άτοκα στους δικαιούχους ως εξής: α. Στις περιπτώσεις μισθωτών, ύστερα από αίτηση των δικαιούχων [...]»

2.β. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 της υπ' αριθμ.. Δ.15/Δ'/90598 (ΦΕΚ Β' 5404/22.11.2021) Υ.Α με θέμα «Καθορισμός της διαδικασίας συμψηφισμού και επιστροφής

¹ Βλ. το με αριθμ. πρωτ. 1231/22.7.2020 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων την Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων

των αχρεωστήτως καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-E.Φ.Κ.Α.)».

«Ως αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές νοούνται τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στον e-E.Φ.Κ.Α. για οποιαδήποτε αιτία, και για τα οποία, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση δεν θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί σε περιπτώσεις που προκύπτει ακύρωση χρόνου ασφάλισης λόγω δόλιας ή εικονικής ασφάλισης».

Από τα παραπάνω ουδεμία εξαίρεση προκύπτει για τις αχρεωστήτως καταβληθείσες εισφορές του Κλάδου ασθένειας

2.γ Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Εγκύλιο 33/25.7.2018 του ΕΦΚΑ με θέμα «επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών σε δικαιούχους εργοδότες και μισθωτούς ασφαλισμένους».

«Ως αχρεώστητες καταβληθείσες εισφορές νοούνται, τα χρηματικά ποσά των εισφορών που καταβάλλονται στον Ε.Φ.Κ.Α. για οποιαδήποτε αιτία και για τα οποία βάση της κείμενης νομοθεσίας, δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής τους. Ενδεικτικές περιπτώσεις αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών αποτελούν η καταβολή εισφορών υψηλότερων των απαιτητών ασφαλιστέων αποδοχών (πλαφόν), η υπερβάλλουσα καταβολή εισφορών πάνω από το οφειλόμενο ποσό, η μεταβολή χρόνου ασφάλισης, η υπερείσπραξη από το μέτρο της κατάσχεσης εις χείρας Τρίτων, η επιστροφή εισφορών λόγω διπλής ασφάλισης για υγειονομική περίθαλψη σε φορέα πριν την έναρξη του Ε.Φ.Κ.Α. κ.λ.π.. Δε θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές, χρηματικά ποσά που έχουν καταβληθεί σε περιπτώσεις που προκύπτει ακύρωσης χρόνου, λόγω δόλιας ή εικονικής ασφάλισης.»

Η Εγκύλιος 33/2018 αποσαφηνίζει, έτι περαιτέρω, το ερευνώμενο ζήτημα, αναφερόμενη πλέον και ρητά σε επιστροφή εισφορών για υγειονομική περίθαλψη.

3. Επιπρόσθετα ο Συνήγορος του Πολίτη επιθυμεί να επισημάνει ότι η συγκεκριμένη αυτή περίπτωση επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών, απότοκος της ρύθμισης του 4558/2018, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να συγχέεται με αυτήν της επιστροφής εισφορών σε περίπτωση εξαίρεσης από τον κλάδο ασθένειας μετά από σχετική επιλογή του ασφαλισμένου, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 4277/1962, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 30 παρ. 2 του ν. 1759/88, κατά το οποίο σε ότι αφορά το χρονικό διάστημα στο οποίο μπορούσε να ανατρέξει η εξαίρεση από τον κλάδο ασθένειας, σε περίπτωση ασφάλισης σε δύο ή περισσότερους φορείς, αυτή ανατρέχει από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος.

Θεωρούμε απαραίτητη την επισήμανση επειδή όντως στην περίπτωση αυτή και κατά πάγια νομολογία του ΣτΕ (4203/2006, 125/2007, 327/2010, 1889/2011) το δικαίωμα επιλογής επιφέρει διακοπή ασφάλισης από τον κλάδο ασθένειας από την άσκησή του και εφεξής και για τον προ της άσκησης του όμως χρόνο οφείλονται εισφορές για τον παραπάνω κλάδο στον ασφαλιστικό οργανισμό.

Στην προκειμένη λοιπόν περίπτωση έχουμε αχρεώστητη καταβολή εισφορών (κλάδου κύριας ασφάλισης, επικουρικής και υγειονομικής περίθαλψης), η οποία θα πρέπει, σύμφωνα με τον νόμο, να επιστραφεί στον δικαιούχο.

Η δε εξαίρεση από την επιστροφή των εισφορών υγειονομικής περίθαλψης, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 4486/7.8.32020/27.8.2021 Απόφαση του Υποκαταστήματος [REDACTED] και εφόσον βέβαια η Υπηρεσία επιμείνει στην θέση αυτή, θεωρούμε ότι θα πρέπει να αιτιολογηθεί, πλήρως, σαφώς και ειδικώς σύμφωνα, εκτός των άλλων, και με την παράγραφο 2 του άρθρου 17 του νόμου 2690/1999.

Ειδάλλως θα πρέπει να τροποποιηθεί η παραπάνω Απόφαση και να επιστραφούν και οι εισφορές του Κλάδου Υγείας στον [REDACTED]

Αναμένοντας τις θέσεις και τις απόψεις της Υπηρεσίας σας επί των ανωτέρω, καθώς και τις τυχόν σχετικές σας ενέργειές ζ, παραμένουμε πάντοτε στη διάθεσή σας, για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θελήσετε.

Με εκτίμηση

Βέρα Θεοφυλάκτου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

Κύριο [REDACTED],
E – mail [REDACTED],